



БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМСАМОЛЬСКАГА І ПРАФСАЮЗНЫХ КАМІТЭТАЎ
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

ГАЗЕТА УЗНАГОРОДЖАНА
ГАНАРОВАІ ГРАМАТАЙ
ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БССР

1984

16

ЛЮТАГА

ЧАЦВЕР

№ 5 (1418)

Выходзіць раз
у тыдзень

Выдаецца з 1922 года.



КАНСТАНЦІН УСЦІНАВІЧ ЧАРНЕНКА

Канстанцін Усцінавіч Чарненка нарадзіўся 24 верасня 1911 года ў вёсцы Вялікая Цесь Навасёлаўскага раёна Краснаярскага краю, рускі.

Член КПСС з 1931 года. Адукацыя вышэйшая — закончыў педагагічны інстытут і вышэйшую школу партарганізатараў пры ЦК ВКП(б). Працоўнае жыццё К. У. Чарненка пачаў з ранніх гадоў, працуючы па найму ў кулакоў. Уся яго далейшая працоўная дзейнасць звязана з кіруючай работай у камсамольскіх, а затым у партыйных органах. У 1929—1930 гадах К. У. Чарненка загадваў аддзелам прапаганды і агітацыі Навасёлаўскага райкома ВЛКСМ Краснаярскага краю. У 1930 годзе ён пайшоў добраахвотнікам у Чырвоную Армію. Да 1933 года служыў у пагранічных войсках, быў сакратаром партыйнай арганізацыі пагранічнай заставы.

Пасля заканчэння службы ў арміі К. У. Чарненка працаваў у Краснаярскім краі: загадчыкам аддзела прапаганды і агітацыі Навасёлаўскага і Уярскага райкомаў партыі, дырэктарам Краснаярскага краявога Дома партыйнай асветы, намеснікам загадчыка аддзела прапаганды і агітацыі, сакратаром Краснаярскага крайкома партыі.

З 1943 года К. У. Чарненка вучыцца ў вышэйшай школе партарганізатараў пры ЦК ВКП(б). Пасля заканчэння вучобы з 1945 года працуе сакратаром Пензенскага абкома партыі. У 1948 годзе быў накіраван у Малдаўскую ССР і зацверджан загадчыкам аддзела прапаганды і агітацыі ЦК Кампартыі Малдавіі. Працуючы на гэтай пасадзе, ён многа сіл і ведаў аддаў эканамічнаму і культурнаму будаўніцтву ў рэспубліцы, камуністычнаму выхаванню працоўных.

У 1956 годзе К. У. Чарненка вылучаецца на работу ў апарат ЦК КПСС, дзе ён узначаліў сектар у Аддзеле прапаганды, і адначасова быў зацверджан членам рэдакцыйнай калегіі часопіса «Агітатор». З 1960 года ён працуе начальнікам Сакратарыята Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР. У 1965 годзе К. У. Чарненка зацверджаецца загадчыкам Агульнага аддзела ЦК КПСС. У 1966—1971 гадах ён — кандыдат у члены ЦК КПСС. На XXIV з'ездзе партыі (сакавік 1971 г.) выбіраецца членам Цэнтральнага Камітэта КПСС, а ў сакавіку 1976 года на Пленуме ЦК КПСС, які адбыўся пасля XXV з'езда партыі, — сакратаром ЦК КПСС.

З 1977 года ён — кандыдат у члены Палітбюро, а з 1978 года — член Палітбюро ЦК КПСС. Дэпутат Вярхоўнага Савета СССР 7—10-га скліканняў. Дэпутат Вярхоўнага Савета РСФСР 10-га склікання. К. У. Чарненка быў членам савецкай дэлегацыі на міжнароднай нарадзе па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе (Хельсінкі, 1975 год), удзельнічаў у перагаворах у Вене па пытаннях раззбраення (1979 год).

Канстанцін Усцінавіч Чарненка — вядомы дзеяч Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы. На ўсіх пасадах, якія даручала яму партыя, ён правяў высокую арганізатарскую здольнасць, партыйную прынцыповасць, адданасць вялікай справе Леніна, ідэалам камунізму. К. У. Чарненка — аўтар рада навуковых прац па актуальных пытаннях павышэння кіруючай ролі партыі ў жыцці савецкага грамадства, удасканалення стылю і метадаў партыйнай і дзяржаўнай работы, развіцця сацыялістычнай дэмакратыі. На чэрвеньскім (1983 г.) Пленуме ЦК КПСС К. У. Чарненка выступіў з дакладам, у якім вызначаны галоўныя напямкі паліпашэння ідэалагічнай дзейнасці КПСС у сучасных умовах.

За вялікія заслугі перад Радзімай Канстанцін Усцінавіч Чарненка двойчы ўдастоен звання Героя Сацыялістычнай Працы і ўзнагароджан трыма ордэнамі Леніна, трыма ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, многімі медалямі Савецкага Саюза. Ён з'яўляецца лаўрэатам Ленінскай прэміі.

К. У. Чарненка ўзнагароджан вышэйшымі ўзнагародамі сацыялістычных краін.

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

аб Пленуме Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза

13 лютага 1984 года адбыўся нечарговы Пленум Цэнтральнага Камітэта КПСС.

Па даручэнню Палітбюро ЦК Пленум адкрыў член Палітбюро, сакратар ЦК КПСС тав. К. У. Чарненка.

У сувязі са смерцю Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Ю. У. Андропова ўдзельнікі Пленума ЦК ушанавалі памяць Юрыя Уладзіміравіча Андропова мінутай журботнага маўчання.

Пленум ЦК адзначыў, што Камуністычная партыя Савецкага Саюза, увесь савецкі народ панеслі цяжкую страту. Не стала выдатнага дзеяча Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, палымянага патрыёта, ланіца, нястомнага змагара за мір і камунізм.

Знаходзячыся па волі партыі на важнейшых пасадах партыйнай і дзяржаўнай работы, Юрый Уладзіміравіч Андропав аддаваў усе свае сілы, веды і велізарны жыццёвы вопыт ажыццяўленню палітыкі партыі, умацаванню яе сувязей з масамі, умацаванню эканамічнай і абароннай магутнасці Савецкага Саюза.

Шмат увагі ўдзяляў Ю. У. Андропав правядзенню ў жыццё выпрацаванай XXVI з'ездам КПСС і наступнымі Пленумамі ЦК КПСС лініі на ўсямерную інтэнсіфікацыю вытворчасці, паскарэнне навукова-тэхнічнага прагрэсу, удасканаленне кіравання народнай гаспадаркай, умацненне адказнасці кадраў, арганізаванасці і дысцыпліны, на няўхільны рост матэрыяльнага і духоўнага ўзроўню жыцця народа.

Вялікі ўклад унёс Ю. У. Андропав у развіццё ўсебаковага супрацоўніцтва краін сацыялістычнай садружнасці, ва ўмацаванне адзінства і згуртаванасці міжнароднага камуністычнага і рабочага руху, у падтрымку справядлівай барацьбы народаў за сваю свабоду і незалежнасць. Пад яго кіраўніцтвам паслядоўна і настойліва ажыццяўляўся на міжнароднай арэне ленінскі знешнепалітычны курс нашай партыі і дзяржавы — курс на ліквідацыю пагрозы тэрмайдзернай вайны, на цвёрды адпор агрэсіўным падкопам імперыялізму, на ўмацаванне міру і бяспекі народаў.

Пленум падкрэсліў, што ў гэтыя журботныя дні камуністы, увесь савецкі народ ішчэ цясней згуртоўваюць свае рады вакол ленінскага Цэнтральнага Камітэта партыі, Палітбюро ЦК КПСС, коўныя рашучасці беззапаветна змагацца за ажыццяўленне ленінскай унутранай і знешняй палітыкі партыі.

Удзельнікі Пленума ЦК выказалі глыбокае спачуванне родным і блізкім памёршага.

Пленум ЦК разгледзеў пытанне аб выбарні Генеральнага сакратара ЦК КПСС.

Па даручэнню Палітбюро ЦК з прамовай па гэтым пытанню выступіў член Палітбюро ЦК КПСС, Старшыня Савета Міністраў СССР тав. М. А. Ціханаў. Ён унёс прапанову выбраць Генеральным сакратаром ЦК КПСС тав. К. У. Чарненку.

Генеральным сакратаром Цэнтральнага Камітэта КПСС Пленум аднагалосна выбраў тав. Чарненку Канстанціна Усцінавіча.

Затым на Пленуме выступіў Генеральны сакратар ЦК КПСС тав. К. У. Чарненка. Ён выказаў сардэчную падзяку за высокае давер'е, аказанае яму Цэнтральным Камітэтам партыі.

Тав. К. У. Чарненка запэўніў Цэнтральны Камітэт КПСС, Камуністычную партыю, што прыкладзе ўсе свае сілы, веды і жыццёвы вопыт для паспяховага выканання задач камуністычнага будаўніцтва ў нашай краіне, забеспячэння пераемнасці ў вырашэнні пастаўленых XXVI з'ездам КПСС задач далейшага ўмацавання эканамічнай і абароннай магутнасці СССР, павышэння дабрабыту савецкага народа, умацавання міру, у ажыццяўленні ленінскай унутранай і знешняй палітыкі, якую праводзяць Камуністычная партыя і Савецкая дзяржава.

На гэтым Пленум ЦК закончыў сваю работу.



Ад Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, Савета Міністраў СССР

Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР і Савет Міністраў СССР з глыбокім жалем паведамляюць партыі і ўсяму савецкаму народу, што 9 лютага 1984 года ў 16 гадзін 50 минут пасля працяглай хваробы памёр Генеральны сакратар Цэнтральнага Камітэта КПСС, Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Юрый Уладзіміравіч АНДРОПАВ.

Імя Юрыя Уладзіміравіча Андропова — выдатнага дзеяча Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, стойкага барацьбіта за ідэалы камунізму, за мір — назаўсёды захаваецца ў сэрцах савецкіх людзей, усяго прагрэсіўнага чалавецтва.

Пахаванне

Юрыя Уладзіміравіча Андропова

ЖАЛОБНЫ МІТЫНГ НА КРАСНАІ ПЛОШЧЫ

З пачуццём глыбокага смутку савецкі народ 14 лютага праводзіў у апошні шлях Юрыя Уладзіміравіча Андропова — выдатнага дзеяча Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, міжнароднага камуністычнага і рабочага руху, Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыню Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР.

У журботным маўчанні за труной Ю. У. Андропова ў жалобнай працэсі ідуць кіраўнікі Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, члены камісіі па арганізацыі пахавання, родныя і блізкія памёршага, кіраўнікі міністэрстваў і ведамстваў, адказныя работнікі ЦК КПСС, МГК КПСС і выканкома Массавета, прадстаўнікі грамадскасці.

Жалобны мітынг адкрыў Генеральны сакратар ЦК КПСС К. У. Чарненка.

Затым выступілі член Палітбюро ЦК КПСС, першы намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР, міністр замежных спраў СССР А. А. Грамыка, каваль-штампоўшчык маскоўскага аўтазавада імя І. А. Ліхачова Герой Сацыялістычнай Працы К. М. Малін, член Палітбюро ЦК КПСС, міністр абароны СССР Маршал Савецкага Саюза Д. Ф. Усцінаў, першы сакратар праўлення Саюза пісьменнікаў СССР Г. М. Маркаў, першы сакратар Карэльскаякага абкома КПСС І. І. Сенькін.

12 гадзін 45 минут. Труну з целам памёршага апускаюць у магілу.

Краіна замерла ў жалобным смутку. Светлы вобраз Юрыя Уладзіміравіча Андропова, які аддаў усе свае сілы справе партыі і народа, назаўсёды захаваецца ў сэрцах камуністаў, усіх савецкіх людзей.

ВЫНИКІ

САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА

факультэтаў БДУ імя У. І. Леніна за 1981—1983 гады

Факультэты	а			б			в			г			д		
	1981	1982	1983	1981	1982	1983	1981	1982	1983	1981	1982	1983	1981	1982	1983
Фізічны	6—8	5	9	3	2	10	1	1	2	2	5	2	1	1	5—6
Радыефізікі і электронікі	6—8	10	4	1	3	2	2	3	1	5	6	1	2	—	1
Хімічны	2	11	11	4	1	4	4	4	3	6	9	5	3	5	5—6
Механіка-матэматычны	9	7	1	10	6	7	10	6	7	1	1	3	10	3	3
Прыкладной матэматыкі	5	2	7	5	5	5	6	7	6	10	4	4	6—7	2	4
Біялагічны	6—8	8	8	2	11	6	5	2	4	11	10	8	4	7	7
Геаграфічны	10	9	10	7	8	9	3	9—10	5	7	11	10	8	10	10
Гістарычны	3	4	6	9	10	3	9	5	9	3	3	9	5	4	8
Журналістыкі	4	3	3	8	7	11	8	8	11	9	8	11	9	8	11
Юрыдычны	11	6	2	11	9	1	11	11	8	4	2	6	11	9	2
Філалагічны	1	1	5	6	4	8	7	9—10	10	8	7	7	6—7	6	9

ЗАУВАГА: лічбы—месцы, занятыя факультэтамі па раздзелах; а — падрыхтоўка навукова-педагагічных кадраў, павышэнне кваліфікацыі; б — навукова-метадычная, вучэбна-метадычная работа; в — навукова-даследчая работа; г — грамадска-палітычная і арганізацыйна-масавая работа; д — выніковыя месцы.

МЕРЫДЫЯНАМІ ДРУЖБЫ

Агульнавядомы багатыя традыцыі цудоўнага пісьменства Грузіі. Студэнт 3 курса філалагічнага факультэта Уладзімір СІУЧЫКАЎ, які стажыруецца ў Тбіліскім універсітэце, прапануе чытачам свае новыя пераклады з грузінскай мовы.

НА ПАЛІТРЫ ТБІЛІСІ восенню панавалі тры колеры: стрыманая чырвань дахаў старых кварталаў, залацістая вохра платанаў і таполяў, а жаўтаваташэры, апалавы колер праглядаў бясконцымі адценнямі на камяніцы храма Метэхі, на бруку вулак і нават у павольных водах Куры. Велічна застыў на высокім пастаменце бронзавы коннік (помнік заснавальніку горада Вахтангу Гаргасалу), паглыбіліся ва ўспаміны рэшткі старажытнай крэпасці Нарыкала, ззяе купаламі пантэон на гары Мцаціндзе, што даў апошні прытулак найбольш славытым сынам Іверыі.

Такой запомнілася мне грузінская сталіца.

Самабытная гісторыя, багатая літаратура, першы вядомы пісьмовы помнік якой датуецца аж 5 стагоддзем н. э., надзвычай цікавілі мяне, студэнта-філолага. Па дамоўленасці аб падрыхтоўцы спецыялістаў, якая існуе паміж Тбіліскім і Беларускам дзяржаўнымі ўніверсітэтамі, я паехаў вывучаць грузінскую мову і літаратуру. Дарэчы, грузіны, якія вывучалі беларускую мову і стажыраваліся ў Мінску, працуюць на радзіме ў Музеі дружбы народаў.

У Грузіі шмат намаганняў

прыкладаюць для папулярызавання дасягненняў нацыянальнай літаратуры. Няма для гэтага робяць Саюз пісьменнікаў рэспублікі, калегія па мастацкаму перакладу, універсітэт. У Тбіліскім універсітэце імя Ш. Руставелі працуюць кафедра літаратурнага народнага СССР, літаратурных узаемазвязей і мастацкага перакладу, якую ўзначальвае прафесар А. А. Баканідзе. Тут падрыхтаваны дзесяткі вучоных-літаратуразнаўцаў і майстроў мастацкага перакладу не толькі з саюзных рэспублік, але і з замежных краін.

Асабліва цікава праходзяць заняткі на перакладчыцкім аддзяленні. Акрамя агульнафілалагічных дысцыплін, чытаюцца лекцыі па тэорыі і гісторыі перакладу, супастаўляльнай стылістыцы і іншым. Спецсемінары і практычныя заняткі часта выліваюцца ў гарачыя творчыя дыскусіі.

Мне здаецца, што і ў нас, ва ўніверсітэце, даўно ўжо наспела патрэба рыхтаваць спецыялістаў па мастацкаму перакладу.

У Тбіліскім універсітэце стала даўно добрай традыцыяй у сярэдзіне снежня адзначаць дзень філолага. На пазытыўным вечары студэнты і вядомыя літаратары чытаюць свае новыя творы і пераклады, дзеляцца планами. Мэтанакіраваная праца дае багаты плён. У мінулым годзе ва ўніверсітэцкім выдавецтве выйшаў зборнік беларускай паэзіі «Шчаслівы дзень», дзе паралельна з арыгіналам дзеіцца грузінскі пераклад.

Хачу адзначыць, што і мы, беларусы, не застаёмся ў даўгу. Рэспубліканскае выдавецтва «Мастацкая літаратура» рыхтуе двухтомную анталогію грузінскай паэзіі. Прапануем увазе чытачоў новыя пераклады, некаторыя з якіх паявляцца на старонках анталогіі.

У. СІУЧЫКАЎ,
студэнт філалагічнага факультэта.

Галакціён ТАБІДЗЕ

РАНАК СОРАК ШОСТАГА

Новы год прыйшоў імгненнем новым — Ранак сорок шостага настаў.
Сорок пяты — дату памылкова Я пад новым вершам напісаў.
І не толькі ў звыклым руху — справа:
Зведаўшы аповесць дзіўных дзён,
Сімвалам расплаты, вечнай славы
Застанецца ў летапісе ён.

Шалва АМІСУЛАШВІЛІ

ДАРУНАК

Сустракаю без крыўды я старасць
І скажу на адметнай мяжы:
«Па душы шэсць дзесяткаў, нібыта
Строй палос, 'як і ў тыгра, блішчыць».
Свой у старасці погляд на рэчы,
Заваёвы і свят капяжы,
Атрымаў неацэнны дарунак,
Дык нашто сумаваць і тужыць?

Нугзар КАБЕРЫДЗЕ

Жнівень, лілова-чорная смоква спее.
Быццам арэх з лупіны, вылузваецца сонца...
Юнакі ледзьве пераводзяць дух,
Калі міма праплывае твая белая сукенка.
Жнівень, лілова-чорная смоква спее...

ПРАДСТАЎЛЯЕМ УДЗЕЛЬНІКАЎ ФОТАКОНКУРСУ

Ігар БЫШНЕЎ:

«ВЫБІРАЮ ФОТАПАЛЯВАННЕ»

ФОТАПАЛЯВАННЕ. Прачытаеш гэта слова, і адразу ўяўляюцца стары, зарослы мохам яловы лес або ціхі ранішні досвітак на беразе возера, роўненская лыжня на бялюткім снезе... Колькі прыгожых, незвычайна і таямнічага адкрывае яно таму, хто па-сапраўднаму бярыцца за фотаружо, хто аддае свой вольны час вандроўкам па лясах, рэчках, балотах, азёрах. Прырода адкрываецца толькі самым настойлівым, цярдлівым, уважлівым. Цяжка, ой як цяжка бывае ціхенька падкрасціся да вывадка качак, чарады дзікоў або да звычайнай, але, як і ўсе жывыя істоты, асяярожнай сінічкі. Затое колькі радасці прыносіць атрыманы фотаздымак! Магчыма, нават больш, чым у сапраўднага паляўнічага пасля ўдалага палявання. Бо стрэл з фотаружа не абрывае жыццё жывёлы, птушкі, не ператварае грацыёзную жывую істоту ў акрываўлены камяк мяса. Бо стрэл з фотаружа прыносіць асалоду не толькі самому фотаматару, але і ўсім тым, хто знаёміцца з яго «стражэмі».

С. ПЛЫТКЕВІЧ,
фотанарэспандэнт газеты «Беларускі ўніверсітэт».

НА ЗДЫМКАХ: чацвёртанкурснік біялагічнага факультэта Ігар Бышнеў; апошнія фотаўдачы аматара фотопалявання.



